معاونت پژوهشی

کمیته تحقیقات دانشجویی
فصلنامهٔ علمی دانشجویی دانکو
سال ۱۰، شمارهٔ ۳۷ و ۳۸، بهار و تابستان ۸۵

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج در زمینه بیماری ایدز، راههای انتقال و پیشگیری آن و عوامل مرتبط با آن، در سال ۱۳۸٤

دکتر نازیلا درویشی[۱]، دکتر وحید یوسفی نژاد[۲]، دکتر شعله درویشی[۳]، دکتر نعمت ا.. میرزایی[٤]

چکیده

مقدمه: با توجه به وضعیت بیماری ایدز در کشور برای پیشگیری از این بیماری، مانند هر بیماری دیگر باید اطلاعاتی هر چند کلی در خصوص بیماری، راههای انتقال و پیشگیری از آن داشت که این مساله در قبال دانشجویان به عنوان قشر جوان و در معرض خطر بعد مهمی را به خود اختصاص می دهد. این مطالعه با هدف تعیین میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج در زمینهٔ ایدز و راههای انتقال و پیشگیری آن و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۸٤ انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه یک مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی می‌باشد. حجم نمونه ۳۴۴ نفر که با روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک وارد مطالعه شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه‌ای حاوی ۲۸ سوال اخذ شد و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS. win و آزمون آماری x^2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: از افراد مورد مطالعه تعداد ۱۹۴ نفر (۵۶/۴٪) مرد و ۱۵۰ نفر (۴۳/۶٪) زن بودند. از نظر وضعیت تحصیلی ۱۲۴ نفر (۳۶٪) دانشجوی مقطع کاردانی، ۲۱۵ نفر (۶۲/۵٪) دانشجوی مقطع کارشناسی و ۵ نفر (۱/۵٪) دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد بودند. میانگین سنی نمونه‌های مورد مطالعه ۲۱/۳±۲/۴ سال بود. وضعیت آگاهی نمونه‌ها به صورت زیر بود: آگاهی خیلی ضعیف ۶ نفر (۱/۷٪)، ضعیف ۱۱ نفر (۳/۲٪)، متوسط ۲۶ نفر (۷/۶٪)، خوب ۱۰۳ نفر (۲۹/۹٪)، خیلی خوب ۱۵۰ نفر (۴۳/۶٪) و عالی ۴۸ نفر (۱۴٪). در کل میانگین امتیاز آگاهی نمونه‌ها ۳۰/۷±۹/۵ بود (سقف امتیازات ۴۸ بود). بین جنس، وضعیت تأهل و میزان آگاهی رابطهٔ معنی‌داری وجود داشت. ($p<0.05$) اما رابطهٔ معنی‌داری بین مقطع تحصیلی و میزان آگاهی وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: در کل می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج آگاهی مناسبی در زمینه بیماری ایدز و راههای انتقال و پیشگیری از آن دارند و نکته‌ای که باید مورد تأمل قرار گیرد، تلاش در بر طرف نمودن باورهای غلط در زمینهٔ راه‌های انتقال و ارتباط با بیمار مبتلا است که نیازمند انجام فعالیتهای آموزشی به صورت پوستر و پمفلت و خصوصاً آموزش مناسب‌تر این بیماری در واحدهای درسی مربوطه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، ایدز، دانشگاه آزاد، دانشجویان

۱- پزشک عمومی (مولف مسئول)، مرکز بهداشت شهرستان سنندج، درمانگاه بهداشتی درمانی وحدت، تلفن : ۳۵۶۰۵۳۷
Email:naziladarvishy@yahoo.com
۲- پزشک عمومی، کارشناس پژوهش، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان
۳- PhD مهندسی صنایع غذایی، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج
٤- متخصص ENT، استادیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

مقدمه

سندرم نقص ایمنی اکتسابی سیستم ایمنی (ایدز) توصیفی از طیف اختلالات ناشی از اختلال در کارکرد سیستم ایمنی سلولی و هومورال است که در اثر عفونت با ویروس نقص ایمنی انسانی (HIV) بوجود می‌آیند.

تا سال ۱۹۹۶ هیچ ملیتی در دنیا عاری از ایدز نبوده است. سازمان جهانی بهداشت، تعداد افراد زندهٔ مبتلا به عفونتHIV را در پایان سال ۱۹۹۹ بالغ بر ۳۳/۶ میلیون مورد برآورد کرده (۱و۲).

طبق آمار وزارت بهداشت آمار موارد +HIV در کشور ما تا ۸۴/۴/۱ بالغ بر ۱۱۲۲۱ نفر می‌باشد که ۱۰۶۴۲ نفر مرد و ۵۷۹ نفر زن هستند (۳)

آنچه که مسلم است این است که برای پیشگیری از این بیماری، مانند هر بیماری دیگر باید اطلاعاتی هر چند کلی در خصوص خود بیماری، راه‌های انتقال، افراد در معرض خطر، علایم بیماری و نحوهٔ پیشگیری داشت. با توجه به اینکه این بیماری معمولاً افراد جوان را درگیر می‌کند، در نظر گرفتن این واقعیت که بافت جمعیتی کشور ما نیز جوان است و اینکه دانشجویان جزو گروههای مهم در معرض خطرند و در برنامه‌ریزی مملکتی نیز جایگاه ویژه‌ای دارند، توجه به این قشر دارای اهمیت می‌باشد. از آنجا که آگاهی دادن و اطلاع‌رسانی عمومی نیز از استراتژی‌های مهم مبارزه با شیوع ایدز می‌باشد، لازم به نظر می‌رسد که سطح آگاهی دانشجویان جهت کمک به برنامه‌ریزی‌ها در جهت ارتقای این آگاهی، سنجیده شود.

مطالعات فراوانی در زمینهٔ آگاهی در مورد بیماری ایدز در سطح کشور و جهان انجام شده است که در زیر به نتایج برخی از آنها اشاره می‌شود.

در مطالعه‌ای که با هدف بررسی میزان آگاهی دانش آموزان دبیرستانی و معلمین آنها در خصوص شناخت بیماری ایدز و راههای پیشگیری از آن در شهر سنندج انجام گرفت، نتیجه‌ای که حاصل شد، نشان داد که میزان همکاری مراکز بهداشت با مدارس ناکافی بوده و آموزش‌ها به صورت مستمر و مدون نبوده و پاسخگوی نیاز دانش آموزان و دبیران نمی‌باشد. همچنین تعداد خیلی کمی از افراد مصاحبه شونده، اطلاعات خود را از کتب و مجلات دریافت کرده بودند (۴).

در مطالعه انجام شده در زاهدان بر روی دانشجویان کارورز علوم پزشکی ،٤٪ دانشجویان نمرهٔ بالا (۱۵-۱۳) و ۵۳٪ نمرهٔ متوسط (۱۲-۹) و ٤۳٪ نمرهٔ ضعیف (۸-۱) کسب نموده‌اند. میانگین نمره دانشجویان از راههای انتقال و علایم بالینی و پیشگیری بیشتر از میانگین نمره سایر قسمت‌های پرسشنامه بود (۵).

در مطالعهٔ مداخله‌ای که در دانشگاه تربیت مدرس رشت به منظور بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دختر مرکز تربیت معلم

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

انجام شد، یافته‌ها نشان داد که بین میزان آگاهی و نگرش واحدهای مورد پژوهش، قبل و بعد از اجرای برنامه آموزشی تفاوت آماری معنی‌داری وجود داشته است (۶).

در مطالعه‌ای که در یمن انجام شد، آگاهی عمومی در زمینهٔ بیماری ایدز خوب بود . اما باورهای غلط زیادی در زمینهٔ راه های انتقال بیماری وجود داشت. بین میزان آگاهی و سطح سواد و جنس رابطهٔ معنی‌داری وجود داشت (۷).

در مطالعهٔ انجام شده در چین در زمینهٔ بیماریهای مقاربتی و ایدز در بخشی از اطلاعات بدست آمده در زمینهٔ باورهای غلط در مورد بیماری ایدز ۳۰/۱٪ نمونه‌ها معتقد بودند که بیماری ایدز از طریق دست دادن و روبوسی انتقال می‌یابد (۸).

در مطالعهٔ انجام شده در هندوستان تلویزیون به عنوان مهمترین و مؤثرترین منبع اطلاعاتی مشخص شد. در مقابل رادیو و منابع نوشتاری کمترین اثر را در انتقال اطلاعات در زمینه ایدز داشتند (۹).

در مطالعه‌ای که در شهر سنندج در زمینهٔ آگاهی در مورد راههای پیشگیری از ایدز و هپاتیت انجام شده است، ۶۲/۸٪ نمونه‌ها آگاهی‌هایی در مورد راه‌های انتقال ایدز داشته‌اند و بیشترین منبع اطلاعاتی رادیو و تلویزیون (۴۳/۵٪) و کمترین منبع اطلاعاتی کارکنان و سیستم بهداشتی (۱۴/۳٪) ذکر شده است (۱۰).

در مطالعهٔ انجام شده بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان که به روش FGD در خصوص بیماری ایدز و راه‌های مقابله با آن انجام شده است، اکثریت افراد شناخت نسبی در مورد راههای انتقال ایدز به ترتیب ارجحیت آماری آنها در ایران و نیز شناختی کلی از خصوصیات بیماری داشتند. تنها نیمی از افراد معتقد بودند که اقداماتی علیه ایدز در ایران انجام گرفته که آن را کافی نمی‌دانستند. نیمی دیگر نیز معتقد بودند که هیچ اقدام اساسی تا کنون انجام نشده است (۱۱).

مواد و روشها

این مطالعه یک مطالعهٔ توصیفی تحلیلی مقطعی (Crossectional) می‌باشد. جامعهٔ آماری شامل کلیهٔ دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج در سال تحصیلی۸۵-۸۴ بود. حجم نمونه ۳۴۴ نفر بود که با روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک وارد مطالعه شدند. اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای که شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۸ سؤال بود، جمع‌آوری گردید سوالات شامل ۱۱ سؤال در زمینهٔ کلیات بیماری، اتیولوژی و علایم و ۱۴ سوال در زمینهٔ راه‌های انتقال بیماری و راه‌های پیشگیری و ۳ سؤال در زمینهٔ وضعیت اطلاع‌رسانی در زمینهٔ بیماری بود. امتیازدهی سوالات به اینگونه بود که برای هر سوال ۵

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

گزینه جهت انتخاب وجود داشت که به این صورت امتیازدهی شد:

بسیار موافق ۲ امتیاز، موافق ۱ امتیاز، بی‌نظر صفر امتیاز، مخالف ۱- امتیاز و خیلی مخالف ۲- امتیاز و نهایتاً با جمع امتیاز سؤالات، امتیاز کلی هر فرد مشخص می‌شد که از ۴۸- تا ۴۸ امتیاز را در بر داشت و سپس افراد بر اساس امتیازات کسب شده در این گروه‌ها قرار گرفتند: خیلی ضعیف (۴۸- تا ۴ امتیاز)، ضعیف(۵ تا ۱۳ امتیاز)، متوسط (۱۴ تا ۲۲ امتیاز)، خوب (۲۳ تا ۳۱ امتیاز)، خیلی خوب (۳۲ تا ۴۰ امتیاز) و عالی(۴۱ تا ۴۸ امتیاز). پس از انجام پایلوت بر روی تعدادی از دانشجویان و رفع نواقص پرسشنامه طرح آغاز گردید.

داده‌ها پس از ورود به کامپیوتر و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS. win و با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی و آزمون آماری X^2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

جامعه مورد مطالعه ۳۴۴ نفر بود که از این تعداد ۱۹۴ نفر (۵۶/۴٪) مرد و ۱۵۰ نفر (۴۳/۶٪) زن بودند. از نظر وضعیت تأهل ۳۱۶ نفر (۹۱/۹٪) مجرد و ۲۸ نفر (۸/۱٪) متاهل بودند.

میانگین سنی نمونه‌های مورد مطالعه ۲/۴±۲۱/۳ سال بود. از نظر رشته تحصیلی ۲۶ نفر (۷/۶٪) دانشجوی مامایی، ۶۱ نفر (۱۷/۷٪) دانشجوی مهندسی عمران، ۱۹ نفر (۵/۵٪) دانشجوی حسابداری، ۴۰ نفر (۱۱/۶٪) دانشجوی میکروبیولوژی، ۲۰ نفر (۵/۸٪) دانشجوی معماری، ۳۹ نفر (۱۱/۳٪) دانشجوی پرستاری، ۳۸ نفر (۱۱٪) دانشجوی کاردانی عمران، ۵۰ نفر (۱۴/۵٪) دانشجوی مدیریت بازرگانی، ۱۹ نفر (۵/۵٪) دانشجوی زبان انگلیسی و ۳۲ نفر (۹/۳٪) دانشجوی صنایع غذایی بودند.

تعداد ۱۲۱ نفر (۳۵/۲٪) اطلاع‌رسانی در زمینه ایدز را در سطح جامعه کافی و ۱۸۶ نفر (۵۴٪) آن را ناکافی ذکر کرده بودند و ۳۷ نفر (۱۰/۸٪) در این زمینه بی‌نظر بودند.

در زمینهٔ ضرورت آموزش ایدز در مدارس ۳۳۰ نفر (۹۵/۹٪) موافق آموزش ایدز در مدارس بودند.

در زمینهٔ قرار گیری آزمایش ایدز در آزمایشات قبل از ازدواج ۳۲۳ نفر (۹۳/۹٪) موافق بودند.

در زمینهٔ اثر پیشگیری‌کننده کاندوم در مورد راه انتقال جنسی ۲۳۹ نفر (۶۹/۵٪) موافق اثر پیشگیری کننده کاندوم بودند و ۵۵ نفر (۱۶٪) مخالف و ۵۰ نفر(۱۴/۵٪) در این زمینه بی نظر بودند.

در زمینهٔ منابع اطلاعاتی افراد مورد مطالعه ۵۶/۴٪ رادیو و تلویزیون را به عنوان اولین منبع ذکر کرده بودند و کتاب و مجله ، مراکز بهداشتی و درمانی ، روزنامه ، دوستان و آشنایان و واحد های درسی را به عنوان منابع اطلاعاتی بعدی ذکر کرده بودند.

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

در زمینهٔ باورهای غلط در مورد راههای انتقال بیماری ایدز ؛ ۲۲ نفر (۶/۴٪) انتقال بیماری از طریق دست دادن و روبوسی را ذکر کرده بودند. همچنین در مورد امکان انتقال بیماری از راه حضور بیمار در کنار فرد ۴۶ نفر (۱۳/۴٪) موافق این انتقال بودند.

۵۳ (۱۵/۴٪) نفر امکان انتقال بیماری با استفاده از وسایل مشترک مثل چنگال ، لیوان و غیره را ذکر کرده بودند. بین میزان آگاهی و جنس رابطهٔ معنی داری وجود داشت به این ترتیب که میزان آگاهی در گروه خانم‌ها بیشتر از آقایان بود (P= 0.005).

بین میزان آگاهی و وضعیت تاهل رابطهٔ معنی‌داری وجود داشت؛ به این ترتیب که افراد مجرد آگاهی بیشتری داشتند (P=0.01).

بین استفاده از تلویزیون و رادیو به عنوان اولین منبع اطلاعاتی و آگاهی در زمینه بیماری ایدز و راه‌های انتقال و پیشگیری از آن رابطهٔ معنی‌داری وجود داشت (p=0.04).

جدول ۱) وضعیت مقطع تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه در دانشگاه آزاد واحد سنندج

فراوانی / وضعیت تحصیلی	فراوانی	درصد نسبی
کاردانی	۱۲۴	٪۳۶
کارشناسی	۲۱۵	٪۶۲/۵
کارشناسی ارشد	۵	٪۱/۵
جمع	۳۴۴	۱۰۰

جدول ۲) وضعیت آگاهی جامعه مورد مطالعه در زمینه بیماری ایدز، راههای انتقال و پیشگیری از آن

ضعیف	۱۱	٪۳/۲
متوسط	۲۶	٪۷/۶
خوب	۱۰۳	٪۲۹/۹
خیلی خوب	۱۵۰	٪۴۳/۶
عالی	۴۸	٪۱۴
جمع	۳۴۴	۱۰۰

بحث:

در این مطالعه ۸۷/۵٪ نمونه‌ها آگاهی خوب و بالاتر از آن داشته‌اند که نشان می‌دهد سطح آگاهی خوبی در زمینه بیماری ایدز در میان دانشجویان وجود دارد. این در حالیست که در این مطالعه با امتیازدهی سوالات، پاسخهای غلط را نیز مد نظر داشته و تقسیم‌بندی دقیق‌تری در شش گروه خیلی ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب، خیلی خوب و عالی انجام گرفت. همچنین این نتایج در مقایسه با طرح انجام شده در سال ۱۳۷۷ در شهر سنندج بر روی افراد عادی که در آن مطالعه، ۶۲/۸٪ نمونه‌ها در زمینهٔ بیماری ایدز آگاهی داشتند (۱۰) و همچنین در مقایسه با نتایج مطالعه انجام شده در زاهدان بر روی دانشجویان که در آنجا ۵۷٪ نمونه‌ها آگاهی خوب و بالاتر داشتند (۵)، سطح بالاتری از آگاهی را نشان می‌دهد.

همچنین نتایج این مطالعه با مطالعهٔ انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

سال ۸۱ نیز هماهنگی دارد (۱۱). در آن مطالعه نیز سطح آگاهی دانشجویان در زمینهٔ بیماری ایدز در سطح خوبی بوده است، این در حالیست که در مقام مقایسه با توجه به اینکه اکثریت دانشجویان دانشگاه آزاد در رشته‌های غیر علوم پزشکی تحصیل می‌نمایند، می‌توان نتیجه گرفت این سطح آگاهی در آنها بسیار خوب و در حد برابر با دانشجویان علوم پزشکی بوده است.

در مطالعهٔ حاضر ۸۷/۵٪ نمونه‌ها آگاهی خوب و بالاتر داشته‌اند. در حالیکه در مطالعه انجام شده در هندوستان ۸۰/۶۳٪ نمونه‌ها آگاهی اجمالی در زمینهٔ بیماری ایدز و راه‌های انتقال و پیشگیری آن و باورهای غلط زیادی در زمینهٔ راه‌های انتقال بیماری داشته‌اند (۹) اما در مطالعهٔ حاضر درصد این باورهای غلط در کمتر از ۱۵٪ نمونه‌ها بوده است.

با توجه به نتایج تنها ۳۵/۲٪ نمونه‌ها اطلاع رسانی در زمینهٔ بیماری ایدز در سطح جامعه را مناسب ذکر کرده‌اند که نشانگر لزوم انجام اقدامات هرچه بیشتر در زمینهٔ اطلاع‌رسانی و آموزش در زمینهٔ بیماری ایدز است.

در زمینهٔ تأثیر کاندوم در پیشگیری از راه انتقال جنسی ۶۹/۵٪ موافق، ۱۶٪ مخالف این تأثیر و ۱۴/۵٪ در این زمینه بی‌اطلاع بودند. با توجه به اینکه در مجموع ۳۰/۵٪ نمونه‌ها در مورد اثر پیشگیری کاندوم بی‌اطلاع بودند و یا اطلاعات اشتباه داشتند، لازم به نظر می‌رسد که با توجه به اینکه سطح آگاهی کلی در سطح قابل قبولی است، تلاش بیشتری در بر طرف نمودن باورهای غلط خصوصاً در زمینهٔ راه‌های انتقال و نحوهٔ برخورد با بیمار ایدزی انجام گردد.

در زمینهٔ استفاده از منابع اطلاعاتی رادیو و تلویزیون با ۵۶/۴٪ بیشترین منبع مورد استفادهٔ نمونه‌ها بود که با نتیجهٔ مطالعه انجام شده در هندوستان، هماهنگی دارد (۹). بین استفاده از این منبع (رادیو و تلویزیون) و سطح آگاهی رابطهٔ معنی‌داری وجود داشت ($p=0.04$)؛ به گونه‌ای که ۵۱/۵٪ افرادی که رادیو و تلویزیون را به عنوان اولین منبع اطلاعاتی مورد استفاده خود ذکر کرده بودند، سطح آگاهی خوب و بالاتر داشتند. این امر می‌تواند ناشی از استفادهٔ همه‌گیر از این رسانه در سطح جامعه باشد.

در زمینهٔ باورهای غلط ۶/۴٪ نمونه‌ها احتمال انتقال بیماری در دست دادن و روبوسی را ذکر کرده بودند که این آمار با آمار مطالعهٔ انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کردستان (۱۱) هماهنگی دارد، ولی در مقایسه با نتایج مطالعهٔ انجام شده در چین در سال ۲۰۰۲ که بر روی افراد عادی انجام شده (در آنجا ۳۰/۱٪ نمونه‌ها احتمال انتقال بیماری در دست دادن و روبوسی را ذکر کرده بودند (۸))، نشانگر سطح آگاهی بهتری در نمونه‌های مطالعه حاضر و کمتر بودن باورهای غلط در آنها است.

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

۱۳/۴٪ نمونه‌ها معتقد بودند که زندگی در کنار بیمار ایدزی می‌تواند باعث انتقال بیماری گردد .۱۵/۴٪ احتمال انتقال بیماری را با استفاده از وسایل مشترک مانند قاشق و چنگال و لیوان ذکرکرده بودند که این آمار در مقایسه با مطالعهٔ انجام شده در یمن در سال ۲۰۰۲ که بر روی افراد عادی انجام شده بود و آمار بالایی در زمینه باورهای غلط ذکر کرده بودند، از درصد کمتری برخوردار است (۷). اما در مقایسه با مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کردستان درصد بالاتری را نشان می‌دهد (۱۱)، که با توجه به رشته‌های تحصیلی جامعه مورد مطالعه این تفاوت قابل قبول است؛ اما لزوم تلاش در زمینهٔ بر طرف نمودن این باورهای غلط وجود دارد.

بین سطح آگاهی و جنس رابطهٔ معنی‌داری وجود دارد (p=0.005)؛ به گونه‌ای که زن‌ها از میزان آگاهی بیشتری در مقایسه با مردان برخوردار بودند که می‌تواند در درجهٔ اول ناشی از حساسیت بیشتر در خانم‌ها در زمینهٔ این بیماری و انجام مطالعات بیشتر در مورد آن باشد. در درجهٔ بعدی با توجه به این که تعدادی از نمونه‌ها در رشتهٔ مامایی و پرستاری بوده‌اند و طبیعتاً از آگاهی بیشتری برخوردار خواهند بود، این تفاوت قابل توجیه است.

نتیجه‌گیری

در کل می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج آگاهی مناسبی در زمینهٔ بیماری ایدز و راه‌های انتقال و پیشگیری از آن دارند و نکته‌ای که باید مورد تأمل قرار گیرد تلاش در برطرف نمودن باورهای غلط در زمینهٔ راه‌های انتقال و ارتباط با بیمار مبتلا است که نیازمند انجام فعالیتهای آموزشی به صورت پوستر و پمفلت و خصوصاً آموزش چهره به چهره می‌باشد.

با توجه به نتایج، بهترین و مؤثرترین وسیله جهت انتقال مطالب آموزشی رادیو و تلویزیون بوده است که ضروری به نظر می‌رسد با انجام هماهنگی و ایجاد همکاری‌های بین بخشی با سازمان صدا و سیما تلاش بیشتری در زمینه ارتقای وضعیت آگاهی و بر طرف نمودن باورهای غلط در زمینهٔ بیماری ایدز انجام گیرد.

تشکر و قدردانی

نگارندگان این مقاله مراتب سپاسگزاری خود را از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج به خاطر همکاری صمیمانهٔ خود، جناب آقای مهندس عرفان مؤمن‌پور مسؤول محترم باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه اسلامی واحد سنندج جناب آقای مهندس سیروس شهسواری به خاطر همکاری در اجرای تحقیق، اعلام می‌دارند.

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]

References:

1) Holmes, Mardh Sparling, Wiesner. Sexually Transmitted Diseases. McGraw Hill Company, 1984

2) Glibal AIDS Surveillance (part1). Weekly Epidemiology Record WHO, No 47, Nivember 1999, pp 401-8

۳) آمار کشوری ایدز ۱۳۷۹/۴/۱ تا ۱۳۸۴/۴/۱، ادارهٔ کل مبارزه با بیماریها. سال ۱۳۸۴.

۴) پایان نامه خانم دکتر زهرا صلواتی و خانم دکتر شیرین مهدوی با عنوان؛ بررسی میزان آگاهی دانش آموزان دبیرستانی و معلمین آنها در خصوص شناخت بیماری ایدز و راههای پیشگیری از آن در شهر سنندج در نیمه اول سال ۱۳۷۹.

۵) رحمانی، علی اکبر. بررسی میزان آگاهی دانشجویان پزشکی کارورز از بیماری ایدز.

دکترا(پزشکی عمومی). دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، دانشکده پزشکی. به راهنمایی: یغمایی مینو، ۱۳۷۹.

۶) مصفای خمامی، هما. بررسی میزان آگاهی و نگرش دانشجویان دختر مرکز تربیت معلم رشت در زمینه روشهای پیشگیری از بیماری ایدز به منظور ارائه برنامه آموزش بهداشت مناسب. کارشناسی ارشد (آموزش بهداشت). دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم پزشکی. به‌راهنمایی: نیکنامی، شمس الدین. ۱۳۷۵.

7) Al- Serouri AW, Takioldin M, Oshish H, Aldobaibi A, Abdelmajed A : " Knowledge , attitudes and beliefs about HIV/AIDS in Sanaa , Yemen" . East Mediterr Health J . 2002 Nov; 8(6) : 706-15 .

8) Ma JM , Liu N, Chen AP , Yang GH : "Study on knowledge , attitude and behaviors regarding infectious diseases among Chinese people in 2002" Zhonghua Liu Xing Bing Xue Za Zhi . 2005 June; 26(6) : 389-93 .

9) Pallikadavath S, Sreedharan C, Stones R : "Sources of AIDS awareness among women in India "AIDS Care.2006 Jan;18(1) : 44-8.

۱۰) معمار ن، "بررسی میزان آگاهی افراد بالای ۱۵ سال در زمینه راههای انتقال و پیشگیری از بیماری ایدز و هپاتیت ب در شهر سنندج در سال ۱۳۷۷ "، مجله دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی گیلان، سال دهم، بهار و تابستان. ش ۳۷ و ۳۸ : ص ۱۸-۱۳.

۱۱) یوسفی نژاد. و، بررسی نظرات و دیدگاه‌های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان در خصوص بیماری ایدز و راههای مقابله با آن در سال ۸۱

[Downloaded from zanko.muk.ac.ir on 2026-11-11]